

*Палац творчості дітей та юнацтва
Броварської міської ради
Київської області*

«Різнi можливостi – рiвнi права»

Соцiально-творчий проєкт

Автори проєкту:

Павлученко В.З., директор ПТТДЮ;

Сліпець І.В., заступник директора з НМР;

Бойко Є.П., заступник директора з НВР;

Луценко О., практичний психолог;

Сахно В.П., керівник гуртка «Театр казок»;

Стукаленко Н.В., методист

*Бровари
2018*

Передмова

*Інклюзивна освіта – перспектива нова.
Хоч різні можливості – рівні права!
Кожна дитина – це цілий світ,
Освіта, повага і рівність для всіх!*

I. Актуальність проекту

Сучасний етап інноваційного розвитку суспільства відзначається формуванням нового погляду на освіту й на місце людини в соціумі. Освіта набуває характеристик загальності, доступності, рівності. Першочерговим завданням суспільного розвитку стає забезпечення кожного правом на задоволення освітніх потреб, отримання якісної базової освіти. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема задоволення освітніх потреб дітей і молоді з обмеженими можливостями, зокрема проблема інклюзивної освіти.

У Законі України «Про освіту» (від 05.09.2017 №2145-VIII) визначено поняття інклюзивного навчання як системи освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзія – це принциповий підхід до розвитку освіти і суспільства. Вона пов'язана з ідеєю демократичної участі в площині освіти та поза нею. Це не просто один з аспектів освіти, який стосується певної групи дітей. Цей підхід спрямовує в єдине русло всі заходи, які впроваджуються в межах різних ініціатив, таким чином, щоб усі вони в результаті працювали на розширення можливостей для навчання й участі кожного: дітей і їхніх родин, працівників освітнього закладу, а також інших представників громадськості.

Мета інклюзивної освіти – розбудова інклюзивного суспільства, що дозволяє кожному, незалежно від віку й статі, етнічної належності, здібностей, наявності або відсутності особливостей у розвитку, брати участь у житті суспільства й робити свій внесок в його розвиток. У такому суспільстві особливості поважають й цінують.

Інклюзивний заклад освіти забезпечує інклюзивну модель освіти як систему освітніх послуг, зокрема: адаптує навчальні програми та плани, фізичне середовище, методи та форми навчання, використовує існуючі в громаді ресурси, залучає батьків, співпрацює з фахівцями для надання спеціальних послуг відповідно до різних освітніх потреб дітей.

Законом України «Про позашкільну освіту» серед напрямів позашкільної освіти визначено *соціально-реабілітаційний напрям*, який забезпечує соціальне становлення та розвиток інтересів, здібностей, потреб у самореалізації вихованців, підготовку їх до активної професійної та громадської діяльності, організацію їхнього змістовного дозвілля та відпочинку. У такому контексті можливо говорити про залучення дітей та молоді з особливими освітніми

потребами, а також інші категорії дітей, які потребують соціальної реабілітації та соціально-педагогічної підтримки.

В Україні позашкільна освіта, орієнтована на створення освітніх можливостей для морального, фізичного, культурного розвитку та соціального становлення усіх дітей («концепція розвитку» за Рене Кларийсом), ґрунтується на принципах:

- доступності позашкільної освіти громадянам України незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак;
- добровільності вибору типів позашкільних навчальних закладів, форм позашкільного навчання і видів діяльності;
- правового і соціального захисту вихованців у їх прагненні до вільного, різнобічного розвитку особистості та ін.

Створення сприятливих умов для здобуття додаткової освіти і соціалізації дітей та молоді з особливими потребами доцільно розглядати як один із актуальних напрямів реалізації соціально-педагогічного потенціалу закладів позашкільної освіти.

Кожна дитина неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія Нової української школи – допомогти розкрити та розвинути таланти кожної дитини, в тому числі дітей з особливими освітніми потребами (ООП).

Законом України «Про освіту» визначено, що громадянин з особливими освітніми потребами – це особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Тобто, до категорії таких осіб можуть підпадати не тільки діти з інвалідністю, а й внутрішньо переміщені особи, діти-біженці та діти, які потребують додаткового та тимчасового захисту, особи, які здобувають спеціалізовану освіту та/або можуть прискорено опанувати зміст навчальних предметів, учні з особливими мовними освітніми потребами (наприклад, ті, які здобувають освіту мовами, що не належать до слов'янської групи мов) тощо.

Норман Кунц, американський адвокат з питань прав людей з обмеженими можливостями говорив: «Коли інклюзивне навчання буде повністю опановане, ми зможемо відмовитись від ідеї, що всі діти для того, щоб приносити користь суспільству, мають бути схожими один на одного. Замість цього ми будемо шукати і підтримувати таланти, властиві всім людям. Ми починаємо розглядати нетипові способи, щоб виховувати корисних членів суспільства, і в процесі цієї роботи ми зможемо дати всім дітям відчуття того, що вони потрібні».

Соціально-творчий проект «Різні можливості – рівні права»

*Воскресайте камінні душі,
Розчиняйте серце і чоло,
Щоб не сказали про вас грядущі:
Їх на Землі не було.
(В. Симоненко)*

Сьогодні в Україні набирає потужних обертів освітня реформа, невід'ємною частиною якої є інклюзивна складова. Проблема навчання дітей з особливими освітніми потребами (ООП) набуває широкої актуальності. Інтегрування дітей з ООП в освітні заклади – це процес, який набуває усе більшого розповсюдження. Освітній інклюзивний простір стає доступний для всіх дітей, адже право на рівний доступ до якісної освіти та навчання за місцем проживання в умовах освітнього закладу – це вимога часу та право всіх дітей. «*Вірте в талант і творчі сили кожного вихованця*», – так звертався до вчителів один із найвеличніших педагогічних діячів сучасності В. О. Сухомлинський.

Необхідність інклюзивної освіти зумовлена й тим, що число дітей з особливими освітніми потребами неухильно росте. Сьогодні перед нами стоїть надзвичайно важливе і відповідальне завдання – виховати нове покоління українців, для якого інклюзія стане частиною світогляду, інклюзія як новий погляд на місце «особливої» дитини в суспільстві.

Важливою умовою здійснення інклюзивної освіти є створення комфортних умов перебування дітей з особливими освітніми потребами в освітньому закладі.

Палац творчості дітей та юнацтва з 2016 року здійснює освітній процес у новому приміщенні, побудованому за вимогами, що відповідають сучасним європейським стандартам. Будівля має три повноцінних поверхи та один цокольний, загальною площею 2613 м². У приміщенні знаходиться 5 хореографічних залів та один хореографічний зал площею 250 м². Приміщення має концертну залу, просторий хол та 16 кабінетів для гурткової роботи. Нове приміщення пристосоване також і для занять дітей з інвалідністю: є пандуси, спеціальні вбиральні та ліфт. Навчальні кабінети оснащені сучасним технічним обладнанням та меблями.

Як свідчать дослідження, навчання в інклюзивних освітніх закладах є корисним і для дітей з ООП, і для звичайних дітей, членів їхніх родин та суспільства загалом, оскільки увагу зосереджено на розвиток сильних якостей і талантів дітей, а не на їхніх проблемах. Взаємодія дітей з ООП з однолітками в інклюзивних групах сприяє налагодженню між ними дружніх стосунків. Завдяки такій взаємодії діти навчаються природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей, вони стають чуйними, готовими до взаємодопомоги.

Навчання дітей з особливими освітніми потребами на сьогодні є одним з найважливіших завдань сучасної освітньої галузі. Тому важливо створити дійсно

інклюзивне середовище і в закладі позашкільної освіти, де кожен може відчутти важливість свого існування.

Педагоги, батьки, волонтери мають дати можливість кожній дитині, незалежно від її потреб та інших обставин, повністю реалізувати свій потенціал. Потрібно зробити все, щоб такі діти відчували себе потрібними у житті, бо найбільше у світі вони хочуть бути такими, як всі.

Саме для вирішення першочергових завдань сучасної освіти щодо забезпечення рівних прав на освіту для всіх дітей, у тому числі для дітей з ООП, творчою групою педагогів ПТДЮ розроблено соціально-творчий проект «Різні можливості – рівні права».

Мета проекту: реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на здобуття якісної позашкільної освіти, їх соціалізація та інтеграція у суспільство; формування конкурентоспроможної та життєтворчої особистості – повноправного громадянина нашої держави.

Завдання проекту:

- залучення дітей та молоді з особливими освітніми потребами до позашкільної освіти;
- створення умов для розвитку особистості дитини, в тому числі і для дітей з ООП, дати можливість кожному вихованцю відчутти радість досягнення успіху, усвідомлення своїх здібностей, віри у власні сили;
- залучення батьків, що виховують дітей із особливими потребами до освітнього та виховного процесу;
- підтримка батьків дітей з ООП у визначенні та отриманні доступу до наявних послуг для забезпечення соціальних, емоційних та освітніх потреб своїх дітей;
- надання інформаційних ресурсів щодо забезпечення додаткової підтримки дітям з ООП та їхнім батькам, педагогам;
- ознайомлення педагогів із практикою інклюзивної освіти, надання методичної допомоги;
- сприяння створенню партнерських відносин у межах співпраці дітей з ООП, педагогів та працівників Інклюзивно-ресурсного центру м. Бровари;
- підвищення самооцінки дитини з особливими освітніми потребами;
- формування активної життєвої позиції, розвиток самостійності та життєтворчості;
- формування адекватної поведінки за рахунок творчої діяльності;
- створення умов для творчого розвитку кожної дитини з особливими освітніми потребами, надання можливості реалізувати свої творчі досягнення;
- організація цікавого та змістовного дозвілля.

Учасники проекту: вихованці гуртків, студій та творчих об'єднань ПТДЮ, педагоги закладу, батьки, члени сімей вихованців закладу.

Партнери проекту: управління освіти і науки Броварської міської ради, Інклюзивно-ресурсний центр міста Бровари, громадські організації, департамент

освіти і науки Київської обласної державної адміністрації, Комунальний заклад Київської обласної ради «Центр творчості дітей та юнацтва Київщини», Комунальний навчальний заклад Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»

Термін реалізації проекту: 2018-2021р.

Вид проекту: соціально-творчий

Очікувані результати реалізації проекту:

- втілення освітніх реформ з реалізації інклюзивної освітньої моделі з активним залученням батьків, сімей, педагогів, представників громадських організацій;
- об'єднання зусиль педагогів, батьків, громадських організацій, створення простору для розкриття творчих можливостей дітей з ООП;
- виявлення творчих, талановитих дітей; надання їм можливості реалізувати власні творчі здібності, презентувати свій талант, і тим самим долучитися до світу мистецтва;
- формування в учасників проекту системи ціннісних орієнтацій, толерантне ставлення до дітей з ООП;
- розвиток у дітей з ООП навичок самостійності та підвищення відповідальності за результат;
- поширення досвіду психологічної та соціальної підтримки дітей з ООП.

Етапи реалізації проекту

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні
I. Початковий етап			
1.	Формування творчої групи реалізації проекту	вересень-жовтень 2018 р.	Павлученко В. Сліпець І.
2.	Проведення засідань творчої групи проекту	два рази на місяць	Павлученко В. Сліпець І.
3.	Поширення інформації про роботу над проектом за допомогою електронних ресурсів	протягом роботи над проектом	Стукаленко Н. Шмаль М.
4.	Визначення мети, завдань проекту, форм діяльності	жовтень-листопад 2018 р.	Сліпець І.
5.	Підбірка методичних рекомендацій для визначення теоретичних засад проекту	листопад 2018 р.	Сліпець І. члени методичної ради
6.	Проведення діагностичних досліджень для визначення напрямку роботи над проектом	жовтень 2018 р.	Луценко О.
7.	Опрацювання різних джерел інформації щодо організації інклюзивної освіти в ЗПО	жовтень – листопад 2018 р.	Шмаль М. творча група проекту
8.	Визначення напрямів роботи з дітьми з ООП	листопад 2018 р.	Бойко Є. Зінчук І. Василянська І. Форманська І.
9.	Залучення педагогів ПТДЮ, батьків, громадських організацій, партнерів до організаційної роботи над проектом	протягом реалізації проекту	Павлученко В. Луценко О. Сліпець І. Бойко Є.
II. Організаційно-практичний етап:			
1.	Створення банку даних: обробка та систематизація зібраної інформації про дітей з особливими освітніми потребами, які займаються в гуртках ПТДЮ	жовтень-листопад 2018 р.	Луценко О. Бойко Є. Зінчук І. Василянська І. Форманська І.

2.	Вивчення та аналіз освітніх можливостей дитини (<i>нозологія інвалідності</i>)	вересень-жовтень кожного року	Луценко О. Бойко Є. керівники гуртків
3.	Ознайомлення з досвідом роботи з дітьми з ООП в Україні та за кордоном	листопад-грудень 2018 р.	Стукаленко Н. Каштанюк І.
4.	Психологічний супровід дітей з ООП в умовах інклюзивного навчання: психологічна діагностика; психологічна корекційно-розвиткова робота з дітьми з ООП; підтримка педагогів, батьків;	протягом реалізації проекту	Луценко О.
5.	Організація семінарів, майстер-класів та психологічних лекцій для керівників гуртків та залучення їх до навчальних он-лайн курсів	протягом реалізації проекту	Сліпець І. Стукаленко Н. Луценко О.
6.	Розробка індивідуальних навчальних планів та програм роботи гуртків для дітей з ООП	протягом 2018-2019 н.р.	Павлученко В. Шмаль М. Сахно В. Стукаленко Н. керівники гуртків
7.	Робота над методичними рекомендаціями, посібниками, порадами	протягом реалізації проекту	Сліпець І. Шмаль М. Сахно В. Стукаленко Н. Каштанюк І.
8.	Періодичний моніторинг розвитку проекту з втілення інклюзивної освіти в навчально-виховному процесі ПТДЮ	у кінці кожного семестру	Бойко Є. Сліпець І.
9.	Участь педагогічних працівників ПТДЮ у міських та обласних семінарах, присвячених інклюзивній освіті	протягом реалізації проекту	Сліпець І.
10.	Проведення творчих заходів та звітів педагогів з метою відзначення досягнень вихованців	протягом реалізації проекту	Бойко Є. Бех О. керівники гуртків
11.	Аналіз стану реалізації проекту та розробка методичних рекомендацій щодо його вдосконалення і системи роботи з дітьми з ООП	квітень-травень 2021 р.	Павлученко В. Сліпець І. Луценко О. Шмаль М. Сахно В. Стукаленко Н.

			Каштанюк І.
12.	Поповнення інформаційного банку даних вихованців ПТДЮ з ООП	постійно протягом реалізації проекту	Луценко О.
13.	Висвітлення роботи над проектом в інформаційних джерелах	періодично	Шмаль М. Каштанюк І.
14.	Проведення консультацій з учасниками проекту для успішної його реалізації та внесення корективів у роботу	протягом реалізації проекту	Павлученко В. Бойко Є. Сліпець І.
15.	Залучення громадськості, благодійних організацій до участі у реалізації проекту	протягом реалізації проекту	Павлученко В. Бойко Є. Сліпець І.
III. Підсумково-оцінювальний етап:			
1.	Моніторинг успішності реалізації проекту та корекція виявлених недоліків	січень-травень 2021 р.	Сліпець І. Бойко Є. Луценко О.
2.	Підведення підсумків реалізації проекту зі створення інклюзивного освітнього середовища в закладі	січень-травень 2021 р.	Павлученко В. Сліпець І. Бойко Є.
3.	Проведення методичних об'єднань, семінарів-практикумів, майстер-класів з метою поширення досвіду роботи	протягом реалізації проекту	Павлученко В. Бойко Є. Сліпець І.
4.	Визначення напрямків подальшої співпраці з учасниками проекту	протягом реалізації проекту	Павлученко В. Сліпець І. Луценко О. Шмаль М. Сахно В. Стукаленко Н. Каштанюк І.

ПЛАН
заходів щодо реалізації проекту

№ з/п	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальні
1.	Корекційно-розвиткові заняття з дітьми з особливими освітніми потребами відповідно до їх психофізичних особливостей	протягом реалізації проекту	Луценко О.
2.	Тренінгові заняття для педагогів, батьків та вихованців закладу щодо вирішення проблем адаптації дітей з ООП з питань формування толерантності, доброти, щирості як загальнолюдських цінностей	протягом реалізації проекту	Луценко О. Стукаленко Н. Каштанюк І.
3.	Індивідуальні та групові консультації для педагогів, вихованців закладу та батьків	протягом реалізації проекту	Луценко О.
4.	Анкетування вихованців закладу: «Як я сприймаю людей з обмеженими можливостями» або «Моє ставлення до дітей з особливими освітніми потребами»	грудень 2018-січень 2019	Луценко О.
5.	Перегляд фільмів про життя людей з обмеженими можливостями: «Доторкнись і пробач», «Людина дощу», «Теорія всього», «Скафандр і метелик», «Недоторканні» та фільмів про дітей, які мають ті чи інші фізичні чи психічні вади: «Клас корекції», «Серфер душі», «Та, що створила чудо», «Зірочки на зелі», «Я – Сем», «Я теж», «Сьогодні я піду додому один»	протягом реалізації проекту	Луценко О. Бех О. Керівники гуртків

6.	Відкриті заняття в гуртку інтелектуального розвитку «Всезнайко»	протягом реалізації проекту	Форманська І. Пінчук О.
7.	Майстер-класи вихованців гуртка бісероплетіння «Чарівний бісер»	протягом реалізації проекту	Форманська І. Ільченко Л.
8.	Виставка творчих робіт «Прикрасимо світ своїми руками» вихованців зразкової студії образотворчого мистецтва «Вернісаж», присвячена Міжнародному Дню людей з інвалідністю	грудень 2019	Форманська І. Лобода М.
9.	Фестиваль дитячої творчості «Ми – разом»	лютий 2020	Форманська І. керівники гуртків образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва
10.	Спільні ігрові заняття вихованців гуртка «Здоров'я» та їх батьків.	лютий 2019	Форманська І. Бодашевський К.
11.	Створення відеоролику «Творчість без обмежень»	листопад-грудень 2018	Сахно В. Бех О. Каштанюк І.
12.	Організація благодійних ярмарків «Поділись теплом душі»	протягом реалізації проекту	завідувачі відділами
13.	Концерт та розважально-анімаційна програма за участю дітей з ООП	січень 2019	Бойко Є. Завідувачі відділами
14.	Вистава «Пан Коцький» від вихованців гуртка «Театр казок» <i>(в рамках засідання міського методичного об'єднання методистів закладів позашкільної освіти міста Бровари)</i>	лютий 2019	Василянська І. Сахно В.
15.	Виготовлення вихованцями закладу вітальних листівок або сувенірів «Подарунок другу» для дітей з ООП	до 19 грудня кожного року	Бойко Є. Бех О. Форманська І. керівники гуртків
16.	Створення та функціонування «Скриньки довіри» (побажання та пропозиції щодо реалізації	січень 2019	Бех О. Луценко О.

	проекту від вихованців та батьків ПТДЮ)		
20.	Тематичні та літературно-музичні вечори, години спілкування, зустрічі з паралімпійцями, юристами, поетами, митцями, громадськими діячами і т.д.	протягом реалізації проекту	Бех О. Шмаль М. Завідувачі відділами
21.	Мистецький захід «Усі діти – життя людського квіти» за участю дітей з ООП	1 червня 2021	Павлученко В. Микитюк О.

Використана та рекомендована література

1. Буланова Л. М. Соціалізація дітей з особливими потребами: соціальнотворчий проект / Л. М. Буланова // Шкільний світ. Позашкілля. — К., 2011. — № 7 (42). — С. 14–17.
2. Герасімова А. С. Психолого-педагогічний супровід інклюзивної освіти у Дитячому оздоровчо-екологічному центрі // А. С. Герасімова, Л. І. Павленко // матеріали I Міжнародного симпозиуму психологів позашкільних навчальних закладів [«Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу в позашкільних навчальних закладах»], (Київ, 1–3 березня 2012). — К., 2012. — С. 55–56.
3. Гурська, О. Психолого-педагогічний супровід інклюзивного навчання / Олена Гурська // Директор школи. Шкільний світ. — 2014. — № 10. — С. 16–33.
4. Досуг и неформальное образование/Ред.сост. Рене Кларийс. — Прага, 2008. — 407с.
5. Закон України «Про освіту» 2017. Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/law/2231/>
6. Закон України «Про позашкільну освіту» // Збірник документів з організації позашкільної освіти. — К., 2002. — С. 21–42.
7. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник. К.: Освіта України, КНТ, 2008.– 528 с.
8. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими потребами в інклюзивному класі: навч. курс та науково-метод. посіб. / Т.В.Сак. — Київ, 2011. — 168 с. — (Серія «Інклюзивна освіта»).
9. Конвенція про права осіб з інвалідністю: [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71.
10. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. — 2014. — Вип. 26. — С.215 – 219.
11. На допомогу педагогу загальноосвітнього навчального закладу / Укл.: Л.О. Прядко, О.О. Фурман / Методичний посібник. — Суми: РВВ СОІППО. — 2015. — 52 с.
12. Миронова С.П. Корекційна спрямованість принципів навчання учнів з вадами інтелекту// Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. Проблеми сучасної психології. — 2010.– Вип.7. — С. 433–443.
13. Петрочко Ж. В. Дитина в складних життєвих обставинах: соціально-педагогічне забезпечення прав: монографія / Ж. В. Петрочко. — Рівне: видавець О. Зень, 2010. — 368 с Сак Т.В. Диференційований підхід до навчання учнів з особливими освітніми потребами / Т.М.

ДОДАТКИ

Анкета
для опитування батьків дітей
з особливими освітніми потребами,
які навчаються в гуртках Палацу творчості дітей та юнацтва
Управління освіти і науки Броварської міської ради

Шановні батьки!

Однією із соціальних проблем рівного доступу до якісної позашкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, щоб вони у подальшому житті були благополучні і успішні, є поліпшення навчання та розвитку в реальних умовах закладів позашкільної освіти.

Пропонуємо Вам відповісти на запитання анкети моніторингового дослідження стану інклюзивної освіти в Україні та Палацу творчості дітей та юнацтва зокрема

1. Протягом якого часу Ваша дитина відвідує гуртки в ПТДЮ?

2. В яких гуртках займається Ваша дитина? _____

3. Чи задоволені Ви тим, що Ваша дитина відвідує заклад позашкільної освіти?

4. З яким настроєм Ваша дитина йде на гуртки?

5. Назвіть зміни, які відбулися з Вашою дитиною за період навчання в нашому закладі?

6. Чи потрібен на заняттях у гуртку асистент керівника гуртка, який допомагав би Вашій дитини під час заняття?

7. Чи задоволені Ви створеними умовами в закладі, які забезпечують успішне навчання та розвиток Вашої дитини?

8. Чи бере Ваша дитина участь у навчально-виховних заходах (свята, конкурси, концерти, вистави)?

9. Чи має Ваша дитина дружні стосунки з вихованцями гуртка?

10. Чи співпрацюють з Вами керівники гуртків щодо процесу навчання та розвитку Вашої дитини?

11. Яким на Вашу думку, повинен бути педагог, що працює з дітьми з особливими освітніми потребами?

12. Як Ви вважаєте, чи є відвідування закладу позашкільної освіти соціальною необхідністю для дитини?

13. Які Ваші пропозиції щодо поліпшення роботи педагогів з дітьми з ООП.

Щиро дякуємо Вам за співпрацю!

Анкета
готовності педагогів до роботи з дітьми
з особливими освітніми потребами (ООП)

1. Яких дітей ми називаємо «діти з особливими освітніми потребами»?

2. З якою категорією дітей з ООП Вам доводилося працювати?

3. Яка основна мета виховання дитини з ООП?

4. Яке Ваше особисте ставлення до таких дітей?

5. Чи готові Ви у своєму гуртку мати дітей з ООП?

6. Які заклади, на Вашу думку, має відвідувати дитина з ООП?

7. Які особливості роботи з дітьми з ООП та їх батьками Ви можете зазначити?

8. Як, на Вашу думку, можна допомогти батькам цих дітей?

9. Яку роботу необхідно проводити з іншими учасниками навчального процесу (вихованцями, батьками) для комфортного перебування дитини з ООП у Вашому гуртку? _____

10. Які форми підвищення професійного рівня з даного напрямку роботи потрібно запровадити педагогам (семінари, тренінги, круглі столи, методичні об'єднання, курси підвищення кваліфікації, конференції та інше)?

11. Які проблеми потрібно вирішити для ефективного запровадження інклюзивного навчання у нашому навчальному закладі?
